

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
De heer drs. M.J. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
28 januari 2014

Onderwerp
Consultatie
Invoeringswet
Jeugdwet

Uw kenmerk
184780-115605-J

Ons kenmerk
JtH/RvZ/MK/2014/005

Bijlage(n)

Geachte heer Van Rijn,

Met de brief van 23 december 2013 hebben wij van u het ontwerp van de Invoeringswet Jeugdwet ontvangen. U verzoekt ons, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (VenJ), uiterlijk maandag 3 februari 2014, advies uit te brengen. Van de door u geboden gelegenheid maken wij gaarne gebruik. Onze reactie treft u in deze brief aan.

Wij hebben het afgelopen jaar adviezen uitgebracht over de Jeugdwet zelf en het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet.¹ Wij beperken ons in deze reactie op de Invoeringswet tot de (nieuwe) effecten voor de regeldruk, die als gevolg van deze wet optreden. Voor de gevolgen die voortvloeien uit de wet zelf en het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet verwijzen wij u korthedshalve naar onze adviezen over wet en besluit.

De Invoeringswet bevat vier typen bepalingen. Dat zijn bepalingen ten aanzien van:

- het omzetten van verwijzingen naar de Wet op de Jeugdzorg in bestaande wetgeving in die naar de (nieuwe) Jeugdwet;
- technische wijzigingen van de al eerder ingediende Jeugdwet;
- het overgangsrecht voor het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering) en tenslotte;
- de slotbepalingen.

Analyse en beoordeling van de bepalingen leiden ons tot de conclusie dat het ontwerp Invoeringswet niet leidt tot nieuwe niet onderkende effecten voor de regeldruk, althans effecten, die niet al in onze eerdere adviezen zijn gesignaleerd. Daarop moet één uitzondering worden gemaakt en die betreft het overgangsrecht voor de Bureaus Jeugdzorg. Het ontwerp van de Invoeringswet introduceert voor deze bureaus een overgangsjaar (2015). Zij verdwijnen niet al per 1 januari 2015, zoals in de Jeugdwet besloten ligt. Dat gebeurt pas met ingang van 1 januari 2016. Dat heeft tot gevolg dat de effecten, die in de Memorie van Toelichting op de

¹ Brieven Actal aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van 18 februari 2013 (Jeugdwet) en 20 december 2013 (Uitvoeringsbesluit Jeugdwet), zie www.actal.nl

Contact

Wijnhaven 26
2514 CA Den Haag

Postbus 16228
2500 BF Den Haag

T (070) 310 86 66
E (070) 310 86 79

www.actal.nl
info@actal.nl

Jeugdwet zijn voorzien², als gevolg van het wegvallen van de Bureaus Jeugdzorg, eerst per 2016 optreden. In zoverre treedt er wijziging op in (het tijdstip van intreden van) de effecten voor de regeldruk. Dat betekent dat de voorziene vermindering van regeldruk door afschaffing van deze bureaus (becijferd op € 8 miljoen,-) op zijn vroegst per 2016 kan optreden (en dus niet al per 2015).

Het introduceren van een overgangsjaar voor de Bureaus Jeugdzorg betekent dat er kort opeenvolgend drie uitvoeringsmodaliteiten voor burgers (jongeren en gezin) zijn. Dat zijn in periode tot 2015 de bureaus met de huidige taak, in het overgangsjaar de bureaus met een (mogelijk) gewijzigde taak en tenslotte de periode vanaf 2016 een uitvoering zonder de bureaus. De introductie van een tijdelijke uitvoeringsmodaliteit komt eenvoud en doorzichtigheid voor de burger niet ten goede. Het introduceren van twee in plaats van één overgangsmoment vraagt om extra aandacht om mogelijke extra regeldruk, die als gevolg hiervan voor de burger optreedt, te voorkomen.

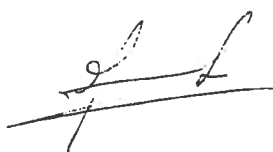
Wij adviseren u om in de toelichting op het wetsvoorstel in te gaan op hoe in de overgangsfase deze extra regeldruk voor de burger kan worden voorkomen.

In algemene zin merken wij op dat de toelichting op het ontwerp geen aandacht besteedt aan de effecten voor de regeldruk. Wij adviseren u dat wel te doen, waarbij dan ook specifiek kan worden ingegaan op de effecten van het overgangsrecht van de Bureaus Jeugdzorg.

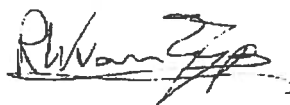
Wij adviseren u om in de toelichting in te gaan op alle effecten voor de regeldruk, die als gevolg van de Invoeringswet optreden.

Uw reactie op deze brief zien wij met belangstelling tegemoet,

Hoogachtend,

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

² Blz. 75 MvT Jeugdwet

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Secretariaat programma Stelselwijziging Jeugd
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

referentie 14/00001147
contact
betreft Reactie op het concept Invoeringswet Jeugdwet
bijlage Reactie van Jeugdzorg Nederland

Utrecht, 31 januari 2014

Geachte heer, mevrouw,

Jeugdzorg Nederland heeft met waardering kennis genomen van het concept van de Invoeringswet Jeugdwet en constateert dat het concept van de Invoeringswet een aantal positieve wijzigingen en verduidelijkingen van de Jeugdwet bevat.

Zo wordt in hoofdstuk 2 (art. 2.1, onder E) de leveringsplicht van gemeenten in een aantal gevallen helder verwoord. De voorgestelde wijziging in art. 2.1, onder L, waarin is opgenomen dat ook voor jeugdigen van 12 jaar en ouder die op het adres van pleegouders staan ingeschreven, een verklaring van geen bezwaar door de Raad dient te worden afgegeven, is een belangrijke verduidelijking. In het kader van de OTS/voogdij kan de gemeente niet om een gesloten machtiging verzoeken (artikel 2.1, onder Q).

Jeugdzorg Nederland is blij met de reparatie met betrekking tot het toestemmingsvereiste. In art. 2.1, onder BB, wordt nu ook het toestemmingsvereiste niet van toepassing verklaard op Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Natuurlijk zal het in het traject naar de maatregel en tijdens de looptijd van de maatregel altijd het streven zijn om met de jongere en het gezin tot een gezamenlijk plan te komen en, in goed overleg, verbeteringen in het gezin tot stand te brengen. Waar echter de veiligheid van het kind in het gedrang is, moet kunnen worden doorgepakt, ook als de ouders of de jongere het hier niet mee eens zijn. Met deze wijziging is dit laatste punt geborgd.

Het is belangrijk dat er wordt voorzien in het overgangsrecht voor het gedwongen kader (art. 2.1, onder KK), maar Jeugdzorg Nederland vraagt zich af of wat nu is geregeld juridisch voldoende is afgedekt. De pupillen zullen overgaan van een BJZ naar een Gecertificeerde Instelling en het is op dit moment nog onduidelijk of de rechterlijke beslissingen die ten grondslag liggen aan de maatregelen en die verwijzen naar een specifieke instelling niet moeten worden aangepast. Jeugdzorg Nederland vraagt hiervoor uw aandacht.

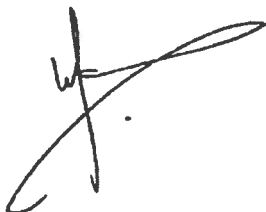
Jeugdzorg Nederland vindt het een groot gemis dat de Invoeringswet en/of de Jeugdwet geen meerjarige overgangsregeling bevatten voor een 'zachte landing' van de zorg voor jeugd. De kortingen op de jeugdzorg in 2015 en volgende jaren leiden tot grote financiële en operationele problemen, waarbij de continuïteit van zorg en de beschikbaarheid van nieuwe zorg ernstig in gevaar komen, evenals de gewenste transformatie van zorg. Het is belangrijk voor een duurzaam en toekomstbestendig jeugdzorgstelsel, dat een evenwicht kan ontstaan tussen enerzijds de beschikbaarheid van zorg, en anderzijds de behoeften van gemeenten op basis van hun zorgplicht.

Jeugdzorg Nederland pleit daarom voor een meerjarig plan voor herinrichting van het veld op basis van analyses van beschikbaarheid van zorg enerzijds en gemeentelijke behoeften en gemeentelijke zorgplicht anderzijds. Hiervoor zullen onder andere afspraken gemaakt moeten worden over geleidelijke overgang van inkoop- en financieringssystematiek, over 'mens volgt werk' als een sectoroverstijgend en leidend principe, behoud van kennis en expertise in een kennisinfrastructuur, een gerichte sanering van de vastgoedportefeuille, waarbij aanbod en behoefte sectoroverstijgend in beeld worden gebracht en, last but not least, zal een oplossing geboden moeten worden voor resterende frictiekosten.

Wat verder nog wordt gemist, is de reparatie van het klachtrecht. In een informeel overleg met de wetgevingsjuristen op 31 oktober 2013 is besproken dat door de definitie van ouder in de Jeugdwet, de ouder zonder gezag niet meer de mogelijkheid heeft om een klacht in te dienen. Dit zou alsnog hersteld worden, maar dit is helaas niet gebeurd. Onder de Wet op de jeugdzorg heeft de niet-gezaghebbende ouder namelijk wel de mogelijkheid een klacht in te dienen. Jeugdzorg Nederland verzoekt u alsnog deze omissie te herstellen.

Een wellicht onbedoeld neveneffect van de wens van de Tweede Kamer tot het verminderen van de regeldruk is helaas geweest dat daarmee ook de grondslag voor de huidige Regeling Pleegzorg 2013 is komen te vervallen. Jeugdzorg Nederland vindt dat geen goede zaak. Voor zover dit een onbedoeld neveneffect is geweest van de opschoning in delegatiebepalingen, wordt u verzocht deze regeling bij wijze van overgangsrecht nog de komende jaren van kracht te laten zijn.

Met vriendelijke groet,

Hans Kamps,
voorzitter Jeugdzorg Nederland

Bijlage: 1

Bijlage

Bijlage bij reactie JN op de Invoeringswet Jeugdwet ; technische opmerkingen en enkele vragen

Aanhef

Typefout in de aanhef. Zie Alzo.....aan te passen aan de Binnenvaartwet; s.v.p. de 'Binnenvaartwet' vervangen door de Jeugdwet.

Hoofdstuk 1. Wijziging van wetten

Art. 1.1:

De financiële bepalingen met betrekking tot de ouderbijdrage en de kinderbijslag van de Wet verbetering positie pleegouders zijn niet in werking getreden, zie Staatsblad 2013, 73. De Kinderbijslagwet behoeft derhalve alleen aanpassing voor zover dit betreft de aanduiding van de gemeente en de stichting. Op dit moment is deze aanpassing in de AKW naar aanleiding van de gewijzigde wetgeving in het kader van de verbetering van de positie van pleegouders nog niet doorgevoerd. Kennelijk wordt ervan uitgegaan dat de gecertificeerde Instelling of het college straks wel mededeling zal doen van plaatsingen aan de Sociale Verzekeringsbank. In dat geval verdient het de voorkeur om dit in de toelichting tot uitdrukking te brengen.

Art. 1.4, onder B:

In het gedwongen kader wordt de verleningsbeslissing door de GI afgegeven. Deze beslissingen zijn ingevolge deze bepaling (onder A) op de negatieve lijst geplaatst. Indien echter de gemeente van mening is dat de door de GI bepaalde zorg niet ingekocht zal worden dan wel niet nodig is, omdat een vergelijkbare vorm van jeugdhulp beschikbaar is, dan neemt de gemeente hierover een negatief besluit. Indien de GI zich niet met dit (negatieve) besluit kan verenigen, kan de GI zich tot de rechter wenden met het verzoek alsnog in de jeugdhulp te voorzien, aldus de wetgever (Kamerstukken II 2013/2014, 33 684, nr. 45, p. 9). De vraag doet zich voor of deze rechtsgang nu is ondervangen door het gewijzigde artikel 2.4, tweede lid, onderdeel b, door de invoering van 'de rechter' die de jeugdhulp noodzakelijk kan achten bij de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel.

Gelet op de bovenvermelde rechtsgang verdient het anders de voorkeur om eveneens de beroepsgang bij de kinderrechter open te stellen, zoals nu voorgesteld in het nieuwe zevende lid van artikel 8.

Verder wordt met betrekking tot de formulering van het zevende lid geadviseerd de bepaling van art. 5 lid 5 Wjz over te nemen: In afwijking van artikel 8:7 van de Algemene wet bestuursrecht is voor beroepen op grond van artikel.... bevoegd de kinderrechter binnen het rechtsgebied etc.

Art. 1.4, onder B en C:

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat cliënt een rechtsgang heeft bij de civiele rechter als er een jeugdreclasseringsmaatregel wordt ingesteld. Het verdient de voorkeur dat hier wordt gesproken van de kinderrechter in plaats van civiele rechter, hoewel het eveneens duidelijk moet worden dat men in ieder geval niet bij de bestuursrechter moet zijn met bezwaar- en beroepsprocedures die met jeugd/uitvoering Jeugdwet te maken hebben.

In onderdeel C valt op dat de bepalingen die nu nog naar de Wjz met betrekking tot de jeugdreclassering verwijzen, zijn ruimer want daar valt nu ook onder het geven van aanwijzingen als bedoeld in artikel art. 77f, eerste lid onder a Wetboek van Strafrecht. Onduidelijk is waarom voor deze inperking is gekozen.

Art. 1.8 onder E:

We vragen ons af hoe te handelen als de gemeente het contract met de GI die OTS uitvoert opzegt en de OTS door een andere GI overgenomen moet worden? Hoe verhoudt de zeggenschap van de gemeente zich dan tot de rechterlijke uitspraak waarin de uitvoering van een OTS bij een bepaalde GI is neergelegd? Bijv. als de gemeente met de nieuwe instelling geen contract heeft afgesloten of dit contract al is opgezegd?

Tweede lid: het begrip duurzaam verblijf, zoals nu vastgelegd in art. 1:254 zesde lid BW, komt in de nieuwe bepaling te vervallen. Dat is begrijpelijk gelet op het woonplaatsbeginsel. De vraag is echter wel hoe het 'zozozo' beginsel, waaronder dient te worden verstaan dat de hulpverlening 'zo nabij mogelijk' dient plaats te vinden, wordt gewaarborgd.

Verder lijkt de huidige formulering van de laatste zinsnede vragen op te roepen, omdat onder 1. de verzoekende partij de GI is als bedoeld in art. 1.1 van de Jeugdwet, en onder twee is dat de vervangende instelling. Uiteraard zijn beide GI's in de zin van art. 1.1 maar dit roept door deze formulering verwarring op.

Art. 1.8 onder F,
Artikel 261:

Is de Interpretatie juist dat alleen als het verzoek om een machtiging tot uithuisplaatsing door de Raad of OM wordt gedaan, een verleningsbeslissing van het college nodig is? Ziet daar lid 3 op toe voor het geval het college (nog) geen besluit heeft genomen?

Uit de toelichting van artikel 1.8, onderdeel F blijkt dat de 'verleningsbeslissing' in het gedwongen kader wordt genomen door de GI, die bepaalt welke jeugdhulp is aangewezen. Dat in dit laatste geval wordt gesproken over een verleningsbeslissing is nieuw. Vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid werd in de veronderstelling verkeerd dat alleen het college de verleningsbesluiten nam. Overigens is ook opmerkelijk dat dit alleen in de toelichting is opgenomen en niet in de Jeugdwet zelf.

Op basis van de tekst van de artikelen zouden de nieuwe leden 1 en 3 van artikel 261 als volgt kunnen worden geïnterpreteerd: dat de GI geen verleningsbeslissing hoeft op te stellen en geen verleningsbeslissing hoeft te overleggen aan de rechtbank bij het verzoekschrift machtiging uithuisplaatsing.

Het verdient aanbeveling om dit punt te verduidelijken door de tekst van het artikel in overeenstemming te brengen met de toelichting.

Hoe zit het in crisissituaties als de GI nog geen verleningsbeslissing heeft afgegeven? Verder is op dit punt onduidelijk hoe de financiering is geregeld Zijn er waarborgen dat de gemeente richting de GI daar geen probleem van maakt?

In de toelichting wordt als voorbeeld aangegeven dat bij verschil van mening tussen de gemeente en de Raad er een MUHP kan worden afgegeven zonder besluit van het college. De GI dient zich echter eerst tot de rechter te wenden indien er sprake is van een verschil in visie over de in te zetten jeugdhulp. (zie het voorgaande onder art. 1.4 onder B) Gelet op de noodzaak om tijdig hulpverlening in te kunnen zetten, is ook voor de GI een dergelijke mogelijkheid noodzakelijk.

Artikel 261, derde lid:

Omwille van de duidelijkheid wordt geadviseerd 'eveneens' te vervangen door 'in afwijking van het tweede lid'.

Art. 1.8 onder I

De onderhoudsplicht van de stiefouder tijdens het huwelijk met de ouder houdt dus ook in dat de stiefouder verplicht is de eventuele ouderbijdrage te voldoen. Dit lijkt vanzelfsprekend en onduidelijk is waarom dit apart in het BW wordt opgenomen.

Hoofdstuk 2 Wijziging van de Jeugdwet

Art. 2.1:

Deze nummering lijkt erop te duiden dat er nog een artikel 2.2. komt. In het huidige conceptwetsvoorstel is dit niet het geval

Art. 2.1, onder P:

In de Jeugdwet staat dat de kinderrechter een machtiging kan afgeven als de gecertificeerde instelling of het college heeft bepaald dat naar zijn mening de jeugdige geen voorziening nodig heeft terwijl de Raad van mening is dat dit wel nodig is. In de MvT bij de Jeugdwet staat ook expliciet dat dit lid betrekking heeft 'op het geval waarin niet het college maar de raad om een machtiging verzoekt omdat het college van oordeel is dat er geen gesloten plaatsing nodig is en de raad van oordeel is dat gesloten plaatsing wel nodig is'. Door de nu opgenomen wijziging lijkt er te staan dat als de gecertificeerde instelling of het college geen besluit heeft genomen of de jeugdige een voorziening nodig heeft, de kinderrechter op verzoek van de Raad een machtiging kan afgeven. Dat is niet conform de MvT.

Art. 2.1. onder Q:

Het lijkt erop dat de volgorde van de verzoekers is ingegeven door de redactionele wijzigingen, de uitzonderingssituatie (college als verzoekende partij) wordt nu als eerste benoemd en de reguliere verzoeker (GI) als laatste. Geadviseerd wordt de bepaling in overeenstemming met de praktijk te brengen, alsmede met art. 29 d Wvz. Een verzoek tot gesloten jeugdzorg wordt immers bijna altijd in het gedwongen kader ingediend en nauwelijks buiten het OTS/voogdijkader om.

Art. 2.1. onder S:

Het blijft onduidelijk waarom de beschikking moet worden gezonden aan de inspectie. De inspectie heeft geen rol en taak in individuele zaken. Dit raakt ook de privacy van deze jeugdigen met name in de zaken waarin de inspectie ook nooit betrokken zal worden.

Art. 2.1. onder KK

Art. 10.6 e.v.:

Het is niet helemaal duidelijk of het BJJ ook wettelijk verplicht is nog te blijven voortbestaan als het een GI is geworden om de nog bestaande maatregelen uit te voeren het eerste jaar na inwerkingtreding van de Jeugdwet. Voor zover het BJJ/LWI niet meer bestaat, staat in de MvT dat de maatregelen naar een GI zullen moeten worden overgedragen. Onduidelijk is of dit door een rechter in een uitspraak moet worden bepaald. Daar wordt nu door rechters verschillend over gedacht bij een overdracht van een maatregel. Het is wenselijk dat hiervoor een uniforme afspraak of regeling wordt getroffen. In de toelichting wordt aangegeven dat maatwerk noodzakelijk is en dat om die reden geen overgangsrecht gemaakt is. De vraag doet zich echter wel voor, gelet op de complexiteit, of dit in de praktijk op juridisch juiste wijze geregeld kan worden.

Art. 10.11:

In de Jeugdwet wordt uitgegaan van het begrip woonplaats, in tegenstelling tot in de Wvz waar wordt gesproken over duurzaam verblijf. Dit kan er dan toe leiden dat een BJJ nu een maatregel uitvoert van een jeugdige die in een andere provincie verblijft dan de gemeente die op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk gaat worden. Het is onduidelijk hoe de financiering van deze maatregelen is geregeld.

In het tweede lid is de garantie opgenomen dat gemeenten minimaal 80% van de provinciale subsidie die aan BJJ in 2014 is verstrekt t.b.v. de uitvoering van de wettelijke taken moeten garanderen. Dit is identiek aan de onlangs gemaakte afspraken tussen VNG-IPO-Rijk. Er is veel onduidelijkheid over die 80% en waarop deze exact van toepassing is. Zo wordt in de MvT genoemd dat de overgangsbepaling ertoe strekt dat gemeenten voor de benodigde functies van het betrokken BJJ voor 2015 een budgetgarantie geven. Wat wordt daar dan precies mee bedoeld, de taken van de GI of meer/anders?

Hoofdstuk 3 Wijzigingen met het oog op wetsvoorstellen

N.a.v. artikel 3.16

Onder A:

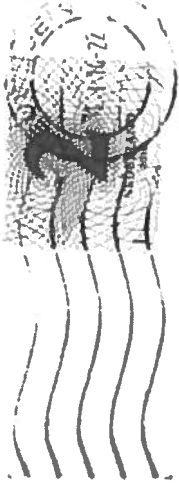
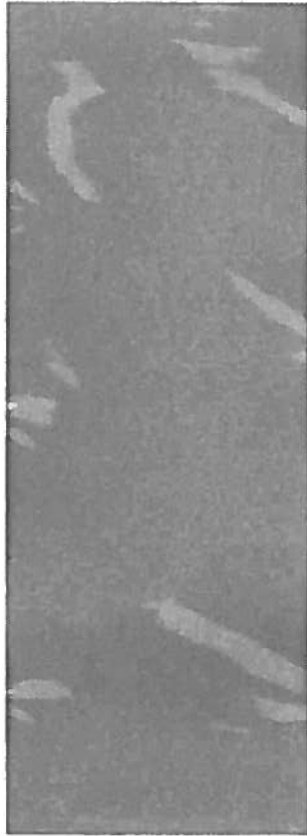
Er lijken 2 tekstuele fouten in te staan: wetsartikel 255 moet wellicht 254 zijn en artikel 257 moet wellicht 255 zijn. Onduidelijk is waarom worden er bij voorgedij en voorlopige voorgedij geen wetsartikelen worden genoemd (en wel bij OTS en VOTS).

In het wetsvoorstel Herziening kb-maatregelen is als wijziging van de Wjz opgenomen dat er een informatieplicht komt voor professionals als er een gezinsvoogd is betrokken (artikel 53 lid 3 Wjz). Deze bepaling is niet overgenomen in het wetsvoorstel Jeugdwet en hierover is in dit hoofdstuk van de Invoeringswet ook niets opgenomen. Het is wenselijk dat de Jeugdwet hierop wordt aangepast.

jeugdzorg
nederland

Postbus 85011
3508 AA Utrecht

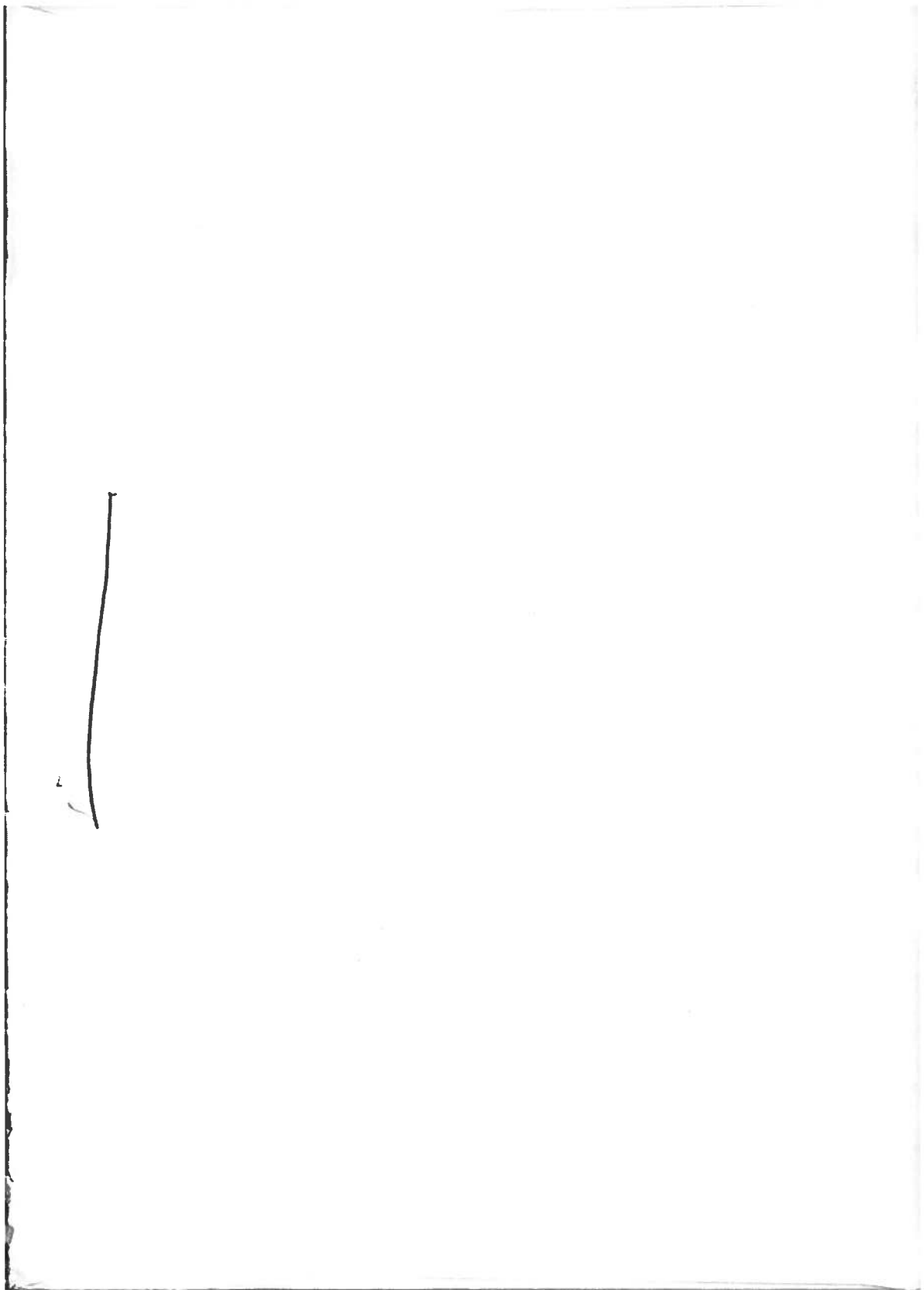

VOLKSGELZONDY 3.0
WELZIJN EN WELZIJN

- 3 FEB. 2014

SCANPLAZZA

1405P 2508E.050

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Secretariaat programma stelselwijziging Jeugd
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum : 3 februari 2014
Ons kenmerk: dir/up/14.013
Bij correspondentie ons kenmerk vermelden
Uw kenmerk : 184780-115605-J
Onderwerp : Consultatie Invoeringswet Jeugdwet

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u onze reactie toekomen op de Consultatie Invoeringswet Jeugdwet. Deze omvat een viertal opmerkingen.

1. Om er voor te zorgen dat de opvang van amv's niet wordt aangemerkt als jeugdhulp:

Pagina 10 onder A komt na lid 5 een nieuw toe te voegen lid 6 met als strekking dat aan artikel 1.1 het begrip 'aanbieder van andere hulp' wordt toegevoegd. 'Aanbieder van andere hulp': dit is hulp die niet onder het begrip jeugdhulp valt'.

In de toelichting op de Jeugdwet kan worden vermeld dat het gaat om opvang en begeleiding van jongeren door of voor wie een verblijfsaanvraag in Nederland is ingediend. Het betreft geen geïndiceerde zorg, geen pleegzorg maar "asiel opvang".

Toelichting van Nidos hierop: dit begrip stond in de Wet op de jeugdzorg al vermeld.

Kinderrechters beschouwen Nidos als aanbieder van andere zorg. Het gaat bij Nidospupillen niet per definitie jongeren met problematiek maar krachtige jongeren op weg naar perspectief.

2. Een zogenaamde schakelbepaling:

Pagina 10 na F. komt een nieuw geformuleerd onderdeel G. dat als volgt komt te luiden: 'Aan art. 3.2 van de Jeugdwet wordt na lid 2 een lid 3 toegevoegd waarin staat : Op een gecertificeerde instelling als bedoeld in art. 302 lid 2 en art. 254 lid 2 BW is niet van toepassing de paragraaf 4.2b over medezeggenschap.

In de toelichting op de Jeugdwet kan worden vermeld dat vanwege de doelgroep van Nidos recent aangekomen minderjarige vreemdelingen en vluchtelingen veelal zonder familie, onbekend met de Nederlandse samenleving, medezeggenschap niet zodanig tot stand kan worden gebracht als de wetgever voor ogen heeft. Nidos heeft alternatieve vormen ontwikkeld voor het bewerkstelligen van betrokkenheid en feedback met haar doelgroep.

3. LBIO en uitzonderingsgronden

Pagina 13 na onderdeel CC een nieuw toe te voegen onderdeel DD: 'artikel 8.2.1 lid 4 onder d komt als volgt te luiden: 'de gronden voor buiten invorderingstelling van een ouderbijdrage zijn (hier alle gronden vermelden zoals reeds vermeld in artikel 71b van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg, incl. een nieuwe grond: 'de ongedocumenteerde uitgeprocedeerde vreemdeling'.)' In de toelichting op de Jeugdwet (of eventueel in het uitvoeringsbesluit Jeugdwet, wat logischer lijkt qua systematiek) kan worden vermeld dat Nidos graag zou zien dat de gronden voor buiteninvorderingstelling in de Jeugdwet worden opgenomen. Daarnaast zou Nidos graag zien dat deze gronden worden uitgebreid met ouders die een ongedocumenteerde uitgeprocedeerde vreemdeling zijn in Nederland. Nidos heeft in een klein aantal OTS- en voogdijzaken te maken heeft met ouders die illegaal in Nederland verblijven maar geconfronteerd worden met jarenlange correspondentie met het LBIO omdat zij de verplichte ouderbijdrage vanwege de uithuisplaatsing van hun kind, niet betalen. In de praktijk kunnen deze ouders de ouderbijdrage vanwege hun illegale situatie niet opbrengen. Dit is een omissie in het huidige Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg.

4. Overgangsrecht

Pag. 15, artikel 10.8 lid 1 en artikel 10.9 lid 1: '(tijdelijke)' toevoegen aan voogdij na 'Elke', dus 'Elke (tijdelijke) voogdij en voorlopige voogdij, uitgeoefend door de rechtspersoon, bedoeld(etc) '.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Y. Zwetsloot
jurist

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport
drs. M.J. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
11 maart 2014

Uw kenmerk
184780-115605-J

Contactpersoon

Onderwerp
Reactie op het ontwerp van de Invoeringswet Jeugdwet

Geachte heer Van Rijn,

Bij brief van 23 december 2013, met opgemeld kenmerk, is namens u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) om advies gevraagd over het ontwerp van de Invoeringswet Jeugdwet. Het wetsvoorstel is besproken in de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Onder dankzegging voor de geboden gelegenheid tot advisering, deelt de NVvR u mede dat het concept-wetsvoorstel haar geen aanleiding heeft gegeven tot het maken van opmerkingen.

Namens het bestuur van de NVvR,
de Wetenschappelijke Commissie

M.E. de Meijer
voorzitter

aan Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
T.a.v. Secretariaat programma
stelselwijziging Jeugd
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

VOLKSGEZONDHEID
WELZIJN EN SPORT

- 5 FEB. 2014

SCANPLAZA

DATUM 4 februari 2014

ONS KENMERK z2013-00981

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 23 december 2013

UW KENMERK 184780-115605-J

ONDERWERP Concept wetsvoorstel Invoeringswet Jeugdwet

-> Geachte heer Van Rijn,

Bij brief van 23 december 2013 heeft u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) te adviseren over het conceptwetsvoorstel Invoeringswet Jeugdwet (hierna: het voorstel).

1. Algemeen

Het voorstel is gebaseerd op het wetsvoorstel Jeugd. Het wetsvoorstel Jeugd maakt, tezamen met het wetsvoorstel Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en het wetsvoorstel Participatiewet, onderdeel uit van de decentralisaties in het sociale domein¹ richting gemeenten. Gemeenten gaan door deze wetsvoorstellen een groot aantal taken in het sociale domein, die nu door het Rijk worden uitgeoefend, integraal uitvoeren. Dit heeft onvermijdelijk gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens van talloze Nederlanders.

Het CBP heeft in maart en juli 2013 geadviseerd over de wetsvoorstellen Jeugd respectievelijk Wmo 2015.² In deze adviezen en bij brief van 29 oktober 2013³ heeft het CBP kritische kanttekeningen geplaatst en zijn zorgen geuit over de wijze waarop de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit kader wordt geborgd.

2. Beoordeling van het voorstel

Het voorstel bevat enkele bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens: Hoofdstuk 2, onderdeel I en LL, onder 2 en 3 en Hoofdstuk 3, onderdeel D en F. Dit betreffen echter geen inhoudelijke wijzigingen, maar slechts technische aanpassingen. Het CBP heeft hierover geen opmerkingen.

¹ Waar in dit advies wordt gesproken over het sociale domein, worden de beleidsterreinen jeugd, zorg en werk en inkomen bedoeld.

² Advies van 5 maart 2013, z2013-00048 en advies van 29 juli 2013, z2013-00534.

³ Brief van 29 oktober 2013 aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Vorgenomen decentralisatie van taken in het sociale domein*.

DATUM 4 februari 2014
ONS KENMERK z2013-00981

3. Advies

Het voorstel geeft het CBP geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Gelet op het kader waarin het voorstel plaatsvindt - de decentralisaties in het sociale domein - wijst het CBP evenwel op zijn eerder gemaakte opmerkingen.⁴

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Mr. W.B.M. Tomesen
Lid van het College

⁴ Zie het advies over het wetsvoorstel Jeugd van 5 maart 2013, z2013-00048, het advies over het wetsvoorstel Wmo 2015 van 29 juli 2013, z2013-00534 en de brief van het CBP van 29 oktober 2013 aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Voorgenomen decentralisatie van taken in het sociale domein*.

COLLEGE BESCHERMING PERSOONSgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag

PostNL €0,56

Afz. 2509 AJ 93374

NEDERLAND

04.02.2014

NetSet RN 821902

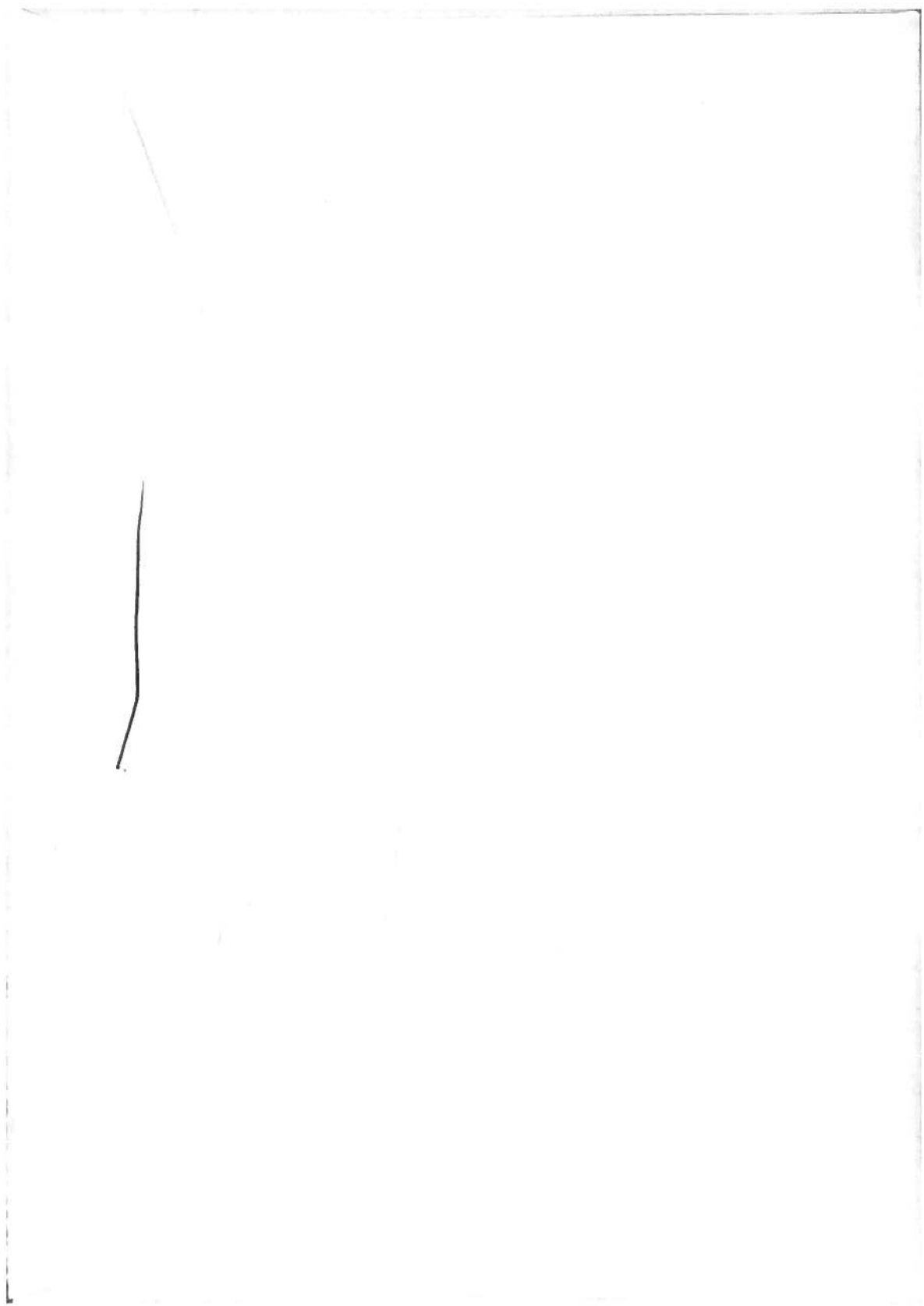
VOLKSOEZONDING
WELZIJN EN SPORT

- 5 FEB. 2014

SCANPLAZA

GD3FP 2500EJ350

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer drs. M.J. van Rijn
t.a.v. Secretariaat programma
stelselwijziging Jeugd
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Afdeling Strategie

VOLKSGEZONDHEID
WELZIJN EN SPORT

17 MAART 2014

SCANPLHZA

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum 13 maart 2014
contactpersoon
e-mail
telefoonnummer
ons kenmerk UIT 7866 STRA / JC
uw kenmerk 184780-115605-J
cc Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
bijlage 1
onderwerp Advies Invoeringswet Jeugdwet

Geachte heer/mevrouw,

Bij brief van 23 december 2013, ontvangen op 30 december 2013, kenmerk 184780-115605-J verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") advies uit te brengen inzake de Invoeringswet Jeugdwet (het "Wetsvoorstel").

Het Wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is gebaseerd op het in de Eerste Kamer aangenomen wetsvoorstel Jeugdwet. De inwerkingtreding van de Jeugdwet heeft gevolgen voor andere wetten en aanhangige wetsvoorstellen en het wetsvoorstel tracht te voorzien in de nodige wijzigingen van deze wetten en wetsvoorstellen. Grotendeels gaat het om bestaande verwijzingen naar de Wet op de jeugdzorg die gewijzigd worden in de Jeugdwet. Daarnaast bevat het wetsvoorstel enkele wijzigingen in de Jeugdwet en voorziet het in overgangsrecht.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 13 maart 2014
kenmerk UIT 7866 STRA / JC
pagina 2 van 5

Advies

De Raad vraagt in het bijzonder aandacht voor het overgangsrecht in het wetsvoorstel en voor wees inhoudelijke punten met betrekking tot voorgestelde wijzigingen in de Jeugdwet en het Burgerlijk Wetboek (BW). De opmerkingen van juridisch technische en redactionele aard zijn opgenomen in de bij dit advies gevoegde bijlage.

De overgangstermijn

Het wetsvoorstel gaat uit van een overgangstermijn van één jaar en de raad kan niet goed inschatten of deze tijd voldoende is om de transitie van de jeugdzorg en de transformatie van de aanpak van de zorg in de praktijk goed te implementeren. De op 4 maart 2014 verschenen derde rapportage van de Transitie commissie Stelselherziening Jeugd is echter wel aanleiding voor de raad om speciale aandacht te vragen voor de overgangstermijn. Uit deze rapportage blijkt dat er forse vertraging is opgetreden ten opzichte van de planning van het decentralisatieproces en dat de inpassing van de jeugdbescherming en jeugdreclassering in het nieuwe jeugdstelsel op veel plaatsen nog niet of nauwelijks geregeld is. Dit is aanleiding voor de raad om er nogmaals nadrukkelijk op te wijzen dat door de rechter opgelegde zorg en begeleiding gecontinueerd dient te worden, ook tijdens de veranderingsprocessen die de transitie en transformatie met zich brengen. Rechterlijke beslissingen dienen te worden uitgevoerd en nu de rechterlijke beslissingen waar het hier om gaat vrijwel altijd kwetsbare minderjarigen en ouders betreft is een goede uitvoering van de beslissingen speciaal van belang. De raad vraagt hier in het bijzonder aandacht voor de uitvoering van voogdij, van kindbeschermingsmaatregelen en van de jeugdreclassering. Voor deze uitvoering dient te allen tijde voldoende kennis en expertise beschikbaar te blijven.

De raad adviseert om een zodanige overgangstermijn te bepalen dat de continuïteit van zorg voor en begeleiding van minderjarigen niet in gevaar komt en gegarandeerd blijft.

Bezwaar en beroep

Het wetsvoorstel geeft in hoofdstuk 1, artikel 1.4, aan welke besluiten onder de Jeugdwet zijn uitgezonderd van bezwaar en beroep. Ging het in de Wet op de jeugdzorg nog enkel om besluiten van een Bureau Jeugdzorg, in de Jeugdwet zijn de besluiten afkomstig van verschillende instanties zoals:

- het college van burgemeester en wethouders (artikel 6.1.2, vijfde lid);
- de gecertificeerde instellingen, voor zover het betreft besluiten in het kader van de ondertoezichtstelling;
- de jeugdhulpaanbieder (artikelen 6.1.5, 6.1.6, tweede lid en 6.1.12, vijfde lid).

Ter onderscheiding van de diverse besluiten en ten behoeve van de leesbaarheid van de Jeugdwet en aanverwante regelingen adviseert de raad om:

- a. het verleningsbesluit van het college van burgemeester en wethouders te duiden als 'beschikking' en
- b. de besluiten van gecertificeerde instellingen inhoudende een indicatie te duiden als 'indicatiebesluit'.

Systematiek en terminologie ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing

De voorgestelde wijziging van artikel 1:261 BW is aanleiding voor de raad om aandacht te vragen voor een meer eenduidige systematiek en terminologie in het BW bij de ondertoezichtstelling en de uithuisplaatsing. Hierna wordt aangegeven waarom dit van belang is.

Volgens lid 3 van het voorgestelde artikel 1:261 BW kan een machtiging tot uithuisplaatsing

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 13 maart 2014
kenmerk UIT 7866 STRA / JC
pagina 3 van 5

worden verleend zonder dat het college van burgemeester en wethouders een daartoe strekkend besluit heeft genomen, indien *'het belang van het kind dit vergt'*. Deze formulering duidt op het verlenen van een machtiging tot uithuisplaatsing (muhp) in een spoed/crisissituatie. In plaats van de voorgestelde formulering van lid 3 heeft het de uitdrukkelijke voorkeur van de rechters om in artikel 1:261 BW het begrip 'spoedmachtiging' op te nemen, conform de spoedmachtiging voor de 'gesloten jeugdhulp' (artikel 6.1.12 van de Jeugdwet). Daarbij zou, net als voor de spoedmachtiging gesloten jeugdhulp, in de wet opgenomen kunnen worden dat de spoedmachtiging geldt tot het tijdstip waarop een beslissing op een verzoek om een machtiging is genomen, doch ten hoogste voor vier weken.

Voorts zou deze gelegenheid kunnen worden aangegrepen om aan boek 1 BW als nieuwe bepaling de maatregel van de 'voorlopige uithuisplaatsing' toe te voegen, waarmee aansluiting wordt gezocht bij de systematiek en de duur van de voorlopige ondertoezichtstelling (v-ots). De duur van de v-ots kan ten hoogste op drie maanden worden bepaald (1:255 BW). Voor de reguliere muhp geldt dat deze in principe voor maximaal een jaar kan worden uitgesproken (1:262 BW), maar na expiratie van de v-ots en de ondertoezichtstelling (ots) vervalt de 'gewone' machtiging van rechtswege. Bij het uitspreken van de ots na de v-ots wordt in de praktijk vaak gesproken over 'verlenging' van de muhp, terwijl de eerdere muhp feitelijk ook een voorlopige maatregel betrof. Dit geeft in de praktijk verwarring. De raad pleit er daarom voor in de wet meer tot uitdrukking te brengen dat deze muhp complementair is aan de (v-)ots, door hem als 'voorlopige uithuisplaatsing' aan te duiden.

Werklast

Het wetsvoorstel heeft naar verwachting geen substantiële structurele werklastgevolgen voor de rechtbanken.

Wel zal er na invoering een incidentele piek belasting kunnen ontstaan. De financiële consequenties daarvan zullen binnen de huidige financieringssystematiek worden opgevangen.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere invoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er op prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak

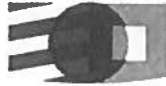
de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 13 maart 2014
kenmerk UIT 7866 STRA / JC
pagina 4 van 5

BIJLAGE : WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

- 1 Het gebruik van de termen voor organen college (van burgemeester en wethouders) en gemeente(raad) wordt niet consequent gehanteerd in de Memorie van Toelichting bij de Invoeringswet Jeugdwet, terwijl dit onderscheiden organen betreft. De raad adviseert de terminologie aan te passen en eensluidend te gebruiken.
- 2 Artikel 1.4, onderdeel A : Niet duidelijk is wat in de Memorie van Toelichting bij onderdeel A van artikel 1.4 (tweede alinea) bedoeld wordt met "Dit besluit wordt in *beide* gevallen bij de invoeringswet op de negatieve lijst gezet". Uit de bijbehorende tekst kan niet worden opgemaakt op welke beide gevallen hier bedoeld wordt.
- 3 Artikel 1.8, onderdeel E: Artikel 1:254 Burgerlijk Wetboek (BW), vijfde lid, eerste volzin, komt te luiden: "Op verzoek van de gecertificeerde instelling, bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, dan wel op verzoek van een ouder of de minderjarige van twaalf jaar of ouder, kan de kinderrechter de gecertificeerde instelling die het toezicht heeft, vervangen door een andere gecertificeerde instelling." De vraag is hoe er gehandeld dient te worden in de situatie dat een gemeente slechts één gecertificeerde instelling heeft gecontracteerd.
- 4 De MvT bij artikel 1.8 onderdeel F (zie pagina 4, tweede alinea) is verwarrend: "Het besluit tot indiening van een verzoek tot een machtiging uithuisplaatsing zal door de gecertificeerde instelling zorgvuldig en gemotiveerd moeten worden genomen". Dit wekt de indruk dat het voornemen van de gecertificeerde instelling om over te gaan tot het betreffende verzoek een op zichzelf staand besluit is waartegen in rechte kan worden opgekomen. Geadviseerd wordt hier duidelijker in te zijn in de MvT.
- 5 Artikel 1.8 onderdeel F: In het voorgestelde lid 2 van artikel 1:261 BW is bepaald dat indien de Raad voor de Kinderbescherming of het Openbaar Ministerie een machtiging tot uithuisplaatsing verzoekt, de hoofdregel is dat de gemeente daarvoor een verleningsbesluit dient af te geven. In uitzonderingsgevallen kan daarvan worden afgeweken indien niet tijdig een besluit van de gemeente aanwezig is of als er sprake is van een geschil tussen de gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming. In tegenstelling tot de Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie geldt voor de gecertificeerde instelling slechts dat er in dat kader 'overleg' plaatsvindt met de gemeente. De gecertificeerde instelling bepaalt kennelijk wel zelf welke hulp nodig is bij de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen. De vraag is op welke wijze bedoeld overleg met de gemeente dient plaats te vinden (is het de bedoeling dat de gemeente zich daadwerkelijk zal mengen in de uitvoering van de ondertoezichtstelling?) In de toelichting is daarover niets terug te vinden. Daarbij is de vraag of het hiervoor omschreven onderscheid tussen de gecertificeerde instelling enerzijds (geen verleningsbesluit van de gemeente nodig) en de Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie anderzijds (in principe wél een verleningsbesluit nodig) bewust is gemaakt. Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, dan wordt aanbevolen de achterliggende gedachte nader uit te leggen in de Memorie van Toelichting.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 13 maart 2014
kenmerk UIT 7866 STRA / JC
pagina 5 van 5

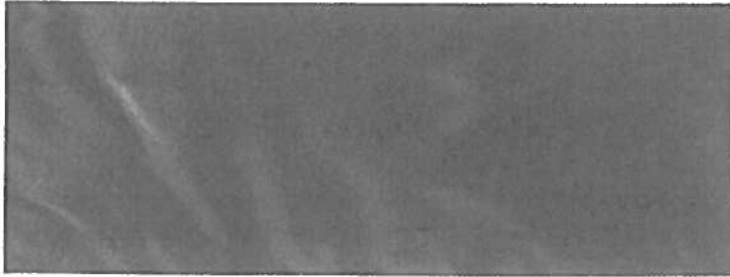
- 6 Artikel 2.1 Onder A :Artikel 1.1 lid 5 van de Jeugdwet wordt als volgt gewijzigd:
5. In de begripsomschrijving van *woonplaats* wordt een onderdeel toegevoegd luidende:
4° ingeval de jeugdige de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt: de woonplaats van de jeugdige.
Volgens de toelichting bij dit artikel is de onderhavige wijziging opgenomen nu in de Jeugdwet niet is voorzien in een te hanteren woonplaats voor meerderjarige jeugdigen. De wetgever onderkent dat er een wijziging kan plaatsvinden in de verantwoordelijke gemeente bij het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd. Deze jongeren – met name die in het gedwongen kader – zullen namelijk in veel gevallen niet meer bij hun ouders wonen. Voorstelbaar is dat de gemeenten op casusniveau van mening verschillen over of nu de BRP-registratie (voorheen: GBA) dan wel de feitelijke woonplaats van de jeugdige leidend is, hetgeen een voortvarende aanpak in de weg kan staan. De raad pleit er daarom voor de uitleg van het woonplaatsbegrip te verduidelijken.
- Verder is de vraag gerezen wat het woonplaatsbegrip in de nieuwe wetgeving betekent voor de uitvoering van reeds lopende maatregelen. Dient bij wijziging van woonplaats overdracht plaats te vinden naar de gecertificeerde instelling waar de ‘nieuwe’ woonplaatsgemeente een contract mee heeft afgesloten? Of dient de nieuwe woonplaatsgemeente een contract te sluiten met de gecertificeerde instelling die al betrokken is bij de jeugdige? Geadviseerd wordt hierover duidelijkheid te verschaffen.
- 7 De gebruikte terminologie in onderdeel Q wekt verwarring: In de MvT wordt gezegd dat het niet wenselijk is dat een gemeente een verzoek tot gesloten jeugdzorg kan doen als een jeugdige onder toezicht staat. Vervolgens wordt in het concept artikel 6.1.8. lid 2 gesproken over “een jeugdige (...), of ten aanzien van wie een gecertificeerde instelling de gezinsvoogdij of voogdij uitoefent, (...)”. De term “gezinsvoogdij uitoefenen” wordt verder in het wetsvoorstel noch in de toelichting gebezigd en is geen gangbare term. Voorgesteld wordt om als vervangende tekst: “... instelling de ondertoezichtstelling uitvoert of de voogdij uitoefent” te gebruiken.
- 8 In het conceptwetsartikel artikel 6.1.8 worden de raad voor de kindbescherming en de officier van justitie worden genoemd als degenen die ten aanzien van deze jeugdigen een verzoek kunnen indienen, terwijl blijkens de MvT het primaat hiervoor bij de gezinsvoogdijinstelling ligt. Geadviseerd wordt wet en MvT in overeenstemming te brengen.
- 9 Ten aanzien van KK, concept artikel 10.7, leden 3 en 4: ‘die bureau jeugdzorg’ moet zijn ‘dat bureau jeugdzorg’
- 10 Ten aanzien van KK concept artikel 10.8, lid 1: aan de eerste zin zou de ‘tijdelijke voogdij’ moeten worden toegevoegd, nu dit de meest voorkomende voogdijbenoeming van Nidos is.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

VOLKSGEZONDHEID
WEL7'

17 MAART 2014

SCANPLAZA

Aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Betreft : aanbieding advies
Contactpersoon :
Doorkiesnummer:
E-mail :
Datum : 4 februari 2014
Ons kenmerk : RSJ/2020/2014/KHH/CK
Onderwerp : ontwerp Invoeringswet Jeugdwet

Geachte heer van Rijn,

Hierbij reageert de Raad op uw verzoek om advies over het ontwerp van de Invoeringswet Jeugdwet met memorie van toelichting. De Raad heeft eerder geadviseerd over de concept Jeugdwet en het concept Uitvoeringsbesluit, op 25 oktober 2012 respectievelijk 20 december 2013. De onderhavige Invoeringswet is het laatste gedeelte van deze wetgeving. Hiermee wordt een aantal noodzakelijke wijzigingen in andere wetten aangebracht in verband met de inwerkingtreding van de Jeugdwet per 1 januari 2015. De Raad zal niet ingaan op de meeste wijzigingsvoorstellen in de Invoeringswet, omdat deze voornamelijk technisch van aard zijn. Een aantal bepalingen is echter inhoudelijk van karakter of heeft inhoudelijke implicaties voor de uitvoering. Dit betreft vooral wijzigingen in de regeling in het Burgerlijk Wetboek (hierna: Bw) van de kindbeschermingsmaatregelen, met name de (spoed)machtiging tot uithuisplaatsing. De Raad richt zich in dit advies op deze inhoudelijke bepalingen en zal deze artikelsgewijs bespreken. Een aantal opmerkingen van tekstuele aard volgt in de bijlage bij dit advies.

Opmerkingen over Hoofdstuk 1. Wijziging van wetten

Artikel 1.8, wijziging van het Bw

Artikel 1.8 onder E

Dit artikel voorziet onder E in een aanpassing van artikel 1: 254 lid 5 Bw. In vergelijking met het huidige lid 5 is de zinsnede 'op verzoek van de met het gezag belaste ouder' vervangen door 'op verzoek van een ouder'. De MvT geeft aan dat het hier gaat om technische wijzigingen. Het gaat hier echter om méér dan een technische wijziging. De kring van degenen die een verzoek kunnen doen ter vervanging van de gecertificeerde instelling (hierna: g.i.) wordt immers verbreed. De Raad vraagt zich af of aan deze wijziging een bewuste keuze ten grondslag ligt en hij beveelt aan dit nader in de MvT toe te lichten.

Artikel 1.8 onder F

De Raad heeft een aantal verschillende opmerkingen over dit onderdeel, die hierna volgen.

De relatie tussen de g.i. en het besluit van de gemeente

Voorgesteld wordt het huidige artikel 1:261 Bw integraal te wijzigen in de onder F opgenomen tekst. Evenals in het huidige artikel 1:261 lid 1 kan de kinderrechter de g.i. (thans Bureau Jeugdzorg) en de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: RvdK) en het Openbaar Minister (hierna: OM) machtigen de minderjarige uit huis te plaatsen. Het valt de Raad op dat hierbij volgens artikel 1:261 lid 2 Bw (nieuw) de g.i. *geen* besluit van het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) hoeft te overleggen, maar het OM en de RvdK *wel*.

In artikel 3.5, lid 1 van de Jeugdwet is hierover geregeld dat de g.i. bepaalt of en zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen in het kader van de uitvoering van de kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. Zij overlegt hiertoe met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. In de nadere MvT op de Jeugdwet¹ is hierover het volgende opgenomen: *"Als de gezinsvoogd van mening is dat een jongere uit huis geplaatst moet worden, kan de gecertificeerde instelling zich direct tot de kinderrechter wenden en een machtiging verzoeken. De gecertificeerde instelling hoeft hiervoor geen "verleningsbesluit" van de gemeente af te wachten, omdat de gecertificeerde instelling zelf de "verleningsbeslissing" neemt.*

De Raad staat niet achter het voorstel dat de g.i. geen besluit van de gemeente hoeft over te leggen omdat dit naar het oordeel van de Raad indruist tegen het uitgangspunt van het nieuwe jeugdstelsel dat de gemeente de regiefunctie heeft en eindverantwoordelijk is voor de gehele jeugdzorg.

Weliswaar is in de Jeugdwet zelf in artikel 3.5 opgenomen dat de g.i. hierover overleg moet voeren met het college, maar dit is een minder stringente eis dan de eis dat hiervoor een besluit van het college noodzakelijk is. Op het achterwege blijven van overleg met de gemeente is in de Jeugdwet geen sanctie gesteld en ook in artikel 1:261 Bw nieuw is hier, gelet op de tekst van de Invoeringswet, niets over opgenomen. Dit impliceert dat de g.i. anders dan de RvdK en het OM zonder (enige) medewerking van het college geheel autonoom kan besluiten dat aan de rechter verzocht wordt een machtiging tot uithuisplaatsing te verlenen terwijl de transitie van jeugdzorg naar de gemeente juist gericht zou moeten zijn op het zo veel mogelijk voorkomen van gedwongen uithuisplaatsingen door inzet van lokale niet gedwongen jeugdhulp op maat. Anders dan kennelijk wordt verondersteld is de machtiging tot uithuisplaatsing niet op één lijn te stellen met vormen van jeugdhulp maar betreft het een - ook door de ouders en kinderen als zodanig ervaren - diep ingrijpende gedwongen overheidsinterventie in hun leven, die vraagt om meer (rechts)waarborgen dan vormen van vrijwillige jeugdhulp. Juist nu thans nog veel ondertoezichtstellingen gepaard gaan met een machtiging tot uithuisplaatsing zou het beleid van gemeenten mogelijkheden moeten bieden om die gedwongen overheidsinterventie door de lokale inzet van vrijwillige passende jeugdhulp zoveel mogelijk te voorkomen. Daarbij past dan niet dat een besluit van het college niet vereist is bij het verzoek van de g.i. tot het verlenen van een machtiging tot uithuisplaatsing.

Het begrip 'verblijfplaats'

Artikel 1:261 lid 1 Bw laatste zin bepaalt dat het verzoek aan de kinderrechter voor de uithuisplaatsing dient te vermelden voor welke verblijfplaats de machtiging wordt gevraagd. Ook in lid 3 is dit opgenomen. De Raad vraagt zich af wat dient te worden verstaan onder "verblijfplaats": wordt hiermee bedoeld op het concrete pleeggezin of een bepaalde jeugdbeschermingsinstelling waarin de jeugdige wordt geplaatst of dient in het verzoek 'slechts' te worden vermeld dat het gaat om een machtiging voor pleegzorg of verblijf in een jeugdbeschermingsinrichting (zoals onder het huidige recht). De Raad beveelt aan het begrip 'verblijfplaats' in de MvT te verduidelijken.

Een onduidelijkheid in artikel 2.3 lid 1 van de Jeugdwet

Artikel 1:261 lid 2 Bw luidt als volgt: 'de machtiging [tot uithuisplaatsing] kan eveneens worden verleend op verzoek van de raad voor de kindbescherming of op verzoek van het OM. De RvdK of het OM overleggen bij het verzoek, bedoeld in het eerste lid, het *besluit* van het college van burgemeesters en wethouders, *bedoeld in*

¹ Eerste Kamer 2013/14, 33684, nr. F pagina 4

artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet'. Genoemd artikel uit de Jeugdwet spreekt echter helemaal niet van een 'besluit' maar van het treffen van voorzieningen op het gebied van jeugdhulp door de gemeente.

Het begrip 'belang van het kind'

Artikel 1:261 lid 3 Bw bepaalt dat de kinderrechter een machtiging tot uithuisplaatsing kan verlenen zonder dat het college een daartoe strekkend besluit heeft genomen, indien 'het belang van het kind' dit vergt. Dit is een erg ruim criterium, dat in de MvT nader zou moeten worden toegelicht.

Opmerkingen over Hoofdstuk 2. Wijzigingen in de Jeugdwet

Artikel 2.1 onder A

Artikel 2.1 onder A Invoeringswet voorziet in een aanpassing van artikel 1.1 van de Jeugdwet. Het begrip en de begripsomschrijving van begeleiding komen te vervallen. In de toelichting is de reden hiervoor niet opgenomen. De Raad beveelt aan in de MvT op te nemen welke reden hieraan ten grondslag ligt.

Algemene opmerking over de Jeugdwet

Het is de Raad opgevallen dat voor de spoedmachtiging tot een gesloten plaatsing is voorzien in een expliciete wettelijke basis in artikel 6.1.3 Jeugdwet. Het is inconsistent dat de spoedmachtiging tot een *gesloten* plaatsing wel voorzien is van een expliciete wettelijke basis en de 'reguliere spoedmachtiging uithuisplaatsing' niet. De Raad beveelt daarom aan dat ook voor deze laatste machtiging in een expliciete wettelijke basis wordt voorzien en wel in Boek 1 BW, bijvoorbeeld in een apart wetsartikel zoals dat ook het geval is bij de spoed- ondertoezichtstelling [art. 1:255 Bw]). Daarin kan dan ook worden geregeld of en zo ja binnen welke termijn door de RvdK/OM (en in de visie van de Raad ook door de g.i.) een besluit van het college bij het verzoek moet worden overlegd.

De Raad is van mening dat de Jeugdwet, het Uitvoeringsbesluit en de Invoeringswet Jeugdwet momenteel onvoldoende waarborgen bieden om een belangrijk knelpunt dat ook al in het huidige jeugdzorgstelsel bestaat op te kunnen lossen. Dit heeft te maken met het begrip woonplaats zoals gehanteerd in de Jeugdwet² en met de situatie waarin ouders van een minderjarige in verschillende gemeenten wonen. Een voorbeeld hiervan is de casus waarin een met het gezag belaste ouder woont in woonplaats A en het kind woont in woonplaats B bij de niet met het gezag belaste ouder en waarin de noodzaak van het opleggen van een kinderbeschermingsmaatregel is gebleken. De gemeente van woonplaats A is verantwoordelijk voor jeugdhulp/jeugdbescherming. Bij de noodzaak van het opleggen van een kinderbeschermingsmaatregel is het in dit geval bijvoorbeeld de vraag of de verantwoordelijke gemeente een contract heeft afgesloten met de g.i. in de regio van verblijf van de jeugdige. Dat zou betekenen dat zo'n 400 gemeenten individueel contracten zouden moeten afsluiten met g.i.'s. De vraag is ook hoe snel overleg plaats kan vinden tussen de g.i. en de gemeente indien er sprake is van een grote afstand, kan er dan nog spoedige en snelle hulpverlening plaatsvinden? In de Jeugdwet is in artikel 3.5 lid 3 opgenomen dat de g.i. en het college de wijze van overleggen vastleggen in een protocol. Over de inhoud van deze protocollen is echter nog niets bekend,³ zodat de Raad ook niet kan beoordelen of en op welke wijze knelpunten ten aanzien van de jeugdzorg bij verschil van woonplaats van ouder(s) en jeugdige voorkomen of opgelost gaan worden.

Overgangsvoorziening.

De Raad acht het juist dat alsnog overgangsbepalingen, te weten de artikelen 10.10 en 10.11 in de wet zijn opgenomen. De Kinderombudsman heeft in dit verband

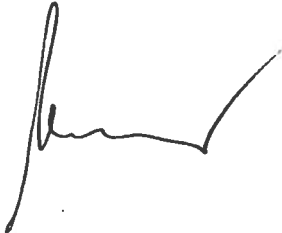
² In de jeugdwet is artikel 1 van 12 Boek 1 van het Bw van toepassing. Dit artikel luidt als volgt: een minderjarige volgt de woonplaats van hem die het gezag over hem uitoefent [...]. Oefenen beide ouders tezamen het gezag over hun minderjarige kind uit, doch hebben zij niet dezelfde woonplaats, dan volgt het kind de woonplaats van de ouder bij wie het feitelijk verblijft dan wel laatstelijk heeft verbleven. Onder woonplaats wordt dus verstaan de 'juridische' woonplaats.

³ Voor een beschrijving van een casus met een aantal knelpunten wordt verwezen naar FJR 2014/4 Goverts, Kramer en van Wijk: 'het wetsvoorstel Jeugdwet bekeken aan de hand van een casus jeugdbescherming'

aangekondigd met een transitieplan te komen en de Raad beveelt aan als dat plan er ligt mede aan de hand daarvan te toetsen of deze overgangsbepalingen voldoende waarborg inhouden voor de vereiste continuïteit en kwaliteit van de (gedwongen) jeugdzorg.

Hoogachtend,

namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'L' followed by a series of connected loops and a final upward stroke.

mr. L.A.J.M. de Wit, algemeen voorzitter

Bijlage

Tekstuele opmerkingen.

Zonder volledig te willen zijn, zijn de Raad de volgende redactionele punten opgevallen.

p. 1

In de aanhef van het wetsvoorstel is deze zin opgenomen: "Alzo Wij... , alsmede een aantal wetten waarin wordt verwezen naar de Wet op de jeugdzorg aan te passen aan de Binnenvaartwet." De verwijzing naar de **Binnenvaartwet** lijkt niet juist.

p. 3

Artikel 1.8 onder A:

Bij artikel 269 wordt niet verwezen naar een lid / onderdeel, terwijl artikel 269 wel meerdere leden heeft. Het zou **artikel 269, eerste lid, onderdeel d** moeten zijn.

Artikel 1.8 onder C:

Er wordt een wijziging in artikel 265, tweede lid, aangebracht, terwijl dit artikel op pagina 4 onder G in zijn geheel wordt gewijzigd. De opname van artikel 265, tweede lid, in artikel 1.8 onder C van de Invoeringswet is derhalve overbodig.

p. 7

Artikel 1.32:

Artikel 21, vierde lid, van de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen bestaat sinds 1 januari 2014 niet meer. Door een wetswijziging is een groot deel van artikel 21 geschrapt. Artikel 21, vierde lid, van de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen hoeft dus niet meer opgenomen te worden in artikel 1.32 van de Invoeringswet.

p. 9

Artikel 1.49:

Artikel 2, negende lid, van de Ziektewet, moet worden gewijzigd in artikel 1, negende lid, van de Ziektewet.

